

Onze jongste parochiekerk: Sint Franciscus

Bescheidenheid blijkt een mooie deugd, maar daarom moet men zich niet eeuwig in de schaduw opsluiten. Dat geldt zowel voor de gidsen van "Lange Nelle" als voor parochiekerken. Het is dus goed even de meest afgelegen en jongste kerk van Oostende: de Sint Franciscus op de "Nieuwe Koerswijk", in de kijker te zetten.

Dit gebied hoorde bij Mariakerke tot 1899, als de parvenu Koningin der Badsteden die westelijke gemeente annexeerde, samen met het deel van Stene dat langs de Torhoutsesteenweg tot aan het Paard reikte. De polders ten zuiden van de Nieuwpoortsesteenweg bleken voor de Oostendse burgerij evenwel nogal boers en ze liet die modderplas graag als wisselmunt aan Stene. Er stond daar immers niet meer dan een enkele grote hoeve (bij het huidige Bauwensplein) met 5 à 6 trekpaarden.

Tijdens de volgende driekwart eeuw breidde de Oostendse agglomeratie zich explosief uit en na het Westerkwartier raakte ook de "Nieuwe Koerswijk" verkaveld. Het plaatselijk oefenterrein van de Koninklijke Renbaan bepaalde niet alleen de naam van de jonge tuinwijk, maar inspireerde ook tot de straatnamen. Men wandelt er nu o.a. door een Derby-, Spa-, Groenendaal-, en Longchampplan en die aristocratische nomenclatuur weerspiegelt zich ook in de verheven stijl van veel villa's.

De jonge bevolking wenste vlug een eigen wijkschooltje en hulpkerk, want kerkelijk behoorden zij wel tot de parochie Sint Anna van Stene-Dorp, maar de bewoners trokken liever naar het nabij gelegen Duinenkerkje.

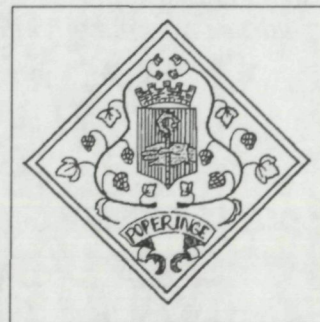
De Gemeente Stene voorzag reeds in die behoefte op een voorlopig ontwerpplan van

4/11/1952, dat definitief opging in het Bijzonder Plan van Aanleg op 19/10/1956. Gronden tussen de Sartlaan en de Prins Roselaan kregen de bestemming voor een wijk-school en kerk. De vzw Parochiale Werken van de Dekenij Oostende kocht die aan in 1957. Daar bouwde de Kloostergemeenschap van de Zusters Onze Lieve Vrouw Ten Bunderen uit Moorslede in 1959/60 de school Mariasteen (Maria te Stene). Bij besluit dd. 19/07/1963 van Mgr. De

Smedt, bisschop van Brugge, werd een nieuwe Parochie opgericht, toegewijd aan Sint Franciscus van Assisi (verwijzend naar het nabij gelegen klooster van de Zusters Arme Klaren)

De bisschop benoemde meteen een "bouwpastoor" E.H. Karel Thorez, wiens ouders stamden uit Beveren-IJzer. Vader werkte evenwel bij de spoorwegen te Poperinge en daar werd Karel geboren op 3/8/1912. De inwoners van die bescheiden maar mooie stad dragen sedert de Middeleeuwen de spotnaam "keikoppen", en daar zijn ze bovendien fier op, want ze eert de hardnekkigheid waarmee hun voorouders in de XIVde eeuw hun eigen lakennijverheid verdedigden tegen de oneerlijke concurrentie vanuit Ieper. Karel Thorez gebruikte die atavistische eigenschappen doelmatig voor de uitbouw van zijn nieuwe parochie.

Z.E.H. Deken René Butaye stelde hem aan op de eerste zondag van oktober 1963 in de kloosterkapel van Zonneliel aan de Mariakerkelaan. De stemmige kapel moest voorlopig als parochiekerk dienen. Met gedrevenheid begon onze nieuwe pastoor nu aan de bouw van de definitieve kerk. Om tijd te besparen vermeid hij de klassieke rompslomp via de gewone tijdrovende palavers: primo met een architect voor het ontwerp; secundo met Stedenbouw voor de goedkeuring; tertio met een aannemer voor de omslachtige aanbesteding en de uitvoering. Praktijkgericht als hij was bestelde onze ener-

gieke zielenherder zonder omhaal een sleutel-op-de-deur kerk bij een industriële bouwmaatschappij. Oudere parochianen getuigen nog dat het bij hun pastoor "altijd rap moest gaan!". Die vrome spoed loonde, want op 7/5/1967 kon de bisschop de nieuwe kerk reeds komen inwijden.

Als resultaat van deze kordate aanpak staat er nu een afgeplatte kubus met betonskelet, opgevuld met brede glasramen en traveeën in gevelsteen. Van buiten oogt het geheel nogal "fabriekachtig", maar binnen komt de bezoeker wel onder de indruk van de evenwichtige en heldere ruimte, al met al toch een gezellig kader voor de vieringen. Bij de inhuldiging ontbrak vanzelfsprekend niemand uit de wijk, maar voor de meest vrome parochianen stelde zich toch een probleem: De "binnenzusters" Arme Klaren mogen immers hun slot nooit verlaten tenzij met uitdrukkelijke toelating door de bisschop. E.H. Thorez wou die bijzondere gunst graag bekomen, zodat niet alleen de "buitenzusters" (die buiten het klooster op bedeltocht trekken) de inwijding van hun nieuwe parochiekerk, toegewijd aan hun Ordestichter, konden bijwonen. Monseigneur stemde onmiddellijk toe met een kwinkslag: "zeg aan die van buiten dat die van binnen eens buiten mogen!". Onze gewiekste pastoor aanvaardde de toelating met een even brede glimlach, maar interpreteerde de woordspeling nog veel breder. Hij dacht te begrijpen dat de slotzusters niet alleen even hun nieuwe parochiekerk mochten bezoeken, maar ook wel iets meer. Met een busje kwam hij ze allemaal op het gepaste moment ophalen en toerde er eerst heel Oostende mee rond zelfs nam hij een ommetje langs Gistel en Oudenburg! Na een godvrezend bezoek aan de kerk vergastte hij ze bovendien op een vrolijke koffietafel in het parochiezaaltje. De pret kon bij de zusterkes niet op en Franciscaanse blijheid straalde op alle gezichten. Vooral een jong nonnetje (die vindt men nu niet meer) kwam bijzonder schattig en kattig over. De pastoor vergat er zelfs een ogenblik zijn gelofte van celibaat door en trok eventjes aan haar kap! (Ook een pastoor is maar een mens) Maar er zwaaide wat!... Lang

daarna voelde hij zijn kaak nog nagloeien. Een gewaarschuwd nonnetje is er blijkbaar ook twee waard!

Na de ruwbouw wachtte nog de zorg voor de uitrusting van het gebouw en onze handige pastoor stak meermaals zelf de handen uit de mouwen. Zo beitelde hij eigenhandig de doopvont uit een boomstronk en verwerkte er het koperen waterbekken in. Toen het aartsdeftige Pensionnat du Sacré Coeur plaats moest maken voor de Industriële Hogeschool profiteerde hij van die gelegenheid om het Scheyvenorgel uit 1900 dat over uitzonderlijke klankkwaliteit beschikte, voor zijn kerk te verwerven. Eerst liet hij het volledig restaureren door orgelbouwer Loncke uit Zarren. Het werd ingewijd op 23/10/1980 en ingespeeld door Stefaan Dombrecht van de Dekanale kerk van Oostende.

De muren liet hij versieren met smaakvolle taferelen uit de Fioretti van Sint Franciscus door kunstschilder De Seyn. In de uitgestrekte raampartijen werden de hemellichamen zinvol voorgesteld. Die brengen het bekende "Zonnelied" van Franciscus tot leven en zijn van de hand van Michel Vernimme uit Brugge.

In de tekst op zijn doodsprentje staan zijn bouwactiviteiten treffend samengevat;

"Zo bouwde hij... zijn huis onder de mensen en Gods huis voor de mensen, in de stoere eenvoud van het materiaal met helder lichtspel en frisse bloemenkleur, met milde ruimte voor de viering, onder de warme klank van "zijn" orgel.

De kerk en het schooltje moesten evenwel nog een paar jaren in een modderpoel staan wachten op bestrating. Pas in 1969 liet de Gemeente Stene de Assisilaan aanleggen, openbare ambtenarij hinkt dikwijls achterop.

In 1972 bleek de stedelijke grondhonger van Oostende gulziger dan ooit en heel Stene smolt dan willens nillens samen met de Stad-aan-Zee.

Na een achttal jaren pionieren bleek onze pastoor goed op dreef. Maar dan sloeg het noodlot toe en begon een kanker hem af te takelen. Toch bood zijn sterk gestel nog tien jaren weerstand en hij droeg de pijnen en verdriet bijzonder moedig tot zijn dood op 25/4/1982.

De parochianen hielden eraan zijn nagedachtenis blijvend te huldigen door het wapen van Poperinge een ereplaats te schenken aan de rechtermuur, naast de wapens van Stene, Oostende en bisschop De Smedt.

Deze bescheiden Sint Franciscuskerk ligt buiten de klassieke wandelroutes van onze Gidsenkring, maar verdient wel eens een bezoekje.